

PРАВНА ПРАЗНИНА u ZOSPI BiH

Transparency International Bosne i Hercegovine (skraćeno: TI BiH), je nevladina organizacija registrovana u Bosni i Hercegovini, te međunarodno akreditovana kao dio mreže Transparency International, poznate svjetske organizacije sa reputacijom uspješne borbe protiv korupcije, sa sjedištem u Berlinu. Osnovni cilj Transparency International u Bosni i Hercegovini je suzbijanje korupcije, promovisanje dobre uprave, odgovornost i transparentnost rada javnih institucija, širenje demokratskih vrijednosti i podrška poštenoj tržišnoj utakmici.

Kroz projekat "Turn on the light, Transparent governance for successful fight against corruption", (U prevodu: „Uključi svjetlo, Transparentno upravljanje za uspješnu borbu protiv korupcije“) – finansiranog od strane Evropske Komisije, TI BiH kao glavnu aktivnost pod okriljem regionalnog projekta uzima implementaciju i civilno preispitivanje Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH na sva tri institucionalna nivoa s ciljem povećanja transparentnosti i odgovornosti državnih organa.

TI BiH je u aprilu 2011. godine, podnio zakonsku inicijativu za izmjene i dopune Zakona o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI) u FBiH i RS, parlamentarnim entitetskim tijelima. Svrha inicijativa je poboljšanje efikasnosti samog Zakona, uvođenjem prekršajnog postupka, kao i usklađivanjem entitetskih ZOSPI sa zadnjim izmjenama i dopunama koje su usvojene u decembru 2009. godine na nivou BiH.

U obe inicijative je stavljena i preporuka zakonodavcu da pored prijedloga za uvođenje novčanih kazni, uzme u obzir i pravnu prazninu koja bi nastala po pitanju ovlaštenog lica →

koje može da podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u slučajevima koji se taksativno navode (u skladu sa Službenim Glasnikom BiH, broj 102/09), u ZOSPI BiH.

TI BiH je u prvoj polovini 2010. godine pokrenuo slučaj na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH, ka Vijeću Ministara BiH.

HRONOLOGIJA SLUČAJA

TI BiH je zaprimio prijavu protiv Mladena Božovića (M.B.), u to vrijeme direktora a ujedno i kandidata za radno mjesto rukovodećeg državnog službenika u Fondu za povratak BiH.

Građanka koja je prijavila M.B. kao nepodobnog za kandidovanje Vijeću Ministara BiH (VM BiH), nas je obavijestila da joj VM BiH nije nikad dostavilo povratnu informaciju povodom njene prijave. U tom pogledu, napori TI BiH su bili usmjereni ka dobijanju povratnih informacija o prirodi i stepenu procesuiranja njene prijave, time što smo uputili incijalan zahtjev za dobijanjem povratnih informacija na osnovu ZOSPI BiH.

Po proteku zakonskog roka (članak 14. stav 4, ZOSPI BiH, Službeni Glasnik BiH broj 28/00), TI BiH je ponovo uputio zahtjev u istom predmetu ka istoj instituciji, koja se u potpunosti oglušila da nam dostavi bilo kakav formalni odgovor. Nakon mjesec dana je poslana po procesnom automatizmu urgencija u skladu sa načelima Zakona o upravnom postupku koji ima supsidijarnu i dopunsku primjenu u odnosu na ZOSPI.

Usljed administrativnog ćutanja uprave, TI BiH je podnio **prvu prekršajnu prijavu** po najnovijim izmjenama koje su uvele novčane kazne za nepoštovanje Zakona (u skladu sa Zakonom o prekršajima BiH) – Općinskom Sudu u Sarajevu, **zbog kršenja ZOSPI BiH**.

Sud je donio rješenje kojim se odbacuje prijava/zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, jer kako stoji u obrazloženju, citiramo: „Budući da je u predmetnoj pravnoj stvari prekršajni postupak pokrenut od strane Transparency International Bosna i Hercegovina, sud osnovano zaključuje da isti nisu imali svojstvo ovlaštenog organa za pokretanje prekršajnog postupka, a što je od strane suda ocijenjeno kao zakonski razlog zbog koji se postupak ne može pokrenuti ni voditi.“

U duhu dosljedne advokature i preispitivanja Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH, TI BiH je uložio žalbu protiv Rješenja Općinskog Suda u Sarajevu, u kojoj je detaljno obrazložio svoj stav pri podnošenju prekršajne prijave, smatrajući ispravnim da je TI BiH pretrpio štetu uslijed ćutanja uprave, a za šta zadnje izmjene i dopune ZOSPI BiH propisuju novčane kazne i pokretanje prekršajnog postupka. TI BiH je uputio žalbu sudu iz svrsishodnih razloga, smatrajući *logičnim da nevladina organizacija može pokrenuti prekršajni postupak pred nadležnim sudom*.

Važno je napomenuti da Općinski Sud u Sarajevu nije obrazložio da ukoliko TI BiH nemože pokrenuti prekršajni postupak za slučaj koji je utvrđen kao prekršaj po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u BiH, ko onda može? Javni organ po službenoj dužnosti da pokreće prekršajni postupak sam protiv sebe? Ne zvuči obećavajuće.

Pravna praznina u konkretnom slučaju je odsustvo aktivne legitimacije ovlaštenog lica za pokretanje prekršajnog postupka u slučaju koji pokazuje osnov za izricanje novčane kazne odgovornom licu i koji je de facto i de iure normiran kao prekršaj po ZOSPI BiH.

IZVORI:

Zahtjev za slobodan pristupa informacijama, broj 02-04 (1143), datuma 29.01.2010.g.

Drugi zahtjev na osnovu ZOSPI BiH, broj 02-04 (1162), datuma 02.03.2010.g.

Urgencija, broj 02-04 (1178), datuma 23.03.2010.g.

Prekršajna prijava TI BiH protiv Vijeća Ministara BiH, broj 02-04 (1214), datuma 28.04.2010.g.

Žalba protiv Rješenja Općinskog Suda u Sarajevu, broj 02-04 (1258), datuma 31.05.2010.g.

Zakonski Izvori:

www.ti-bih.org/pravni-akti/page/2/

www.ti-bih.org/alac